

Bruxelles, 30 noiembrie 2023
(OR. en)

16149/23

**Dosar interinstituțional:
2023/0438(COD)**

**COPEN 423
DROIPEN 172
MIGR 433
COSI 240
JAI 1587
CODEC 2359**

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	28 noiembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 755 final
Subiect:	Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de stabilire a unor norme minime de prevenire și combatere a facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune și de înlocuire a Directivei 2002/90/CE a Consiliului și a Deciziei-cadru 2002/946/JAI a Consiliului

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 755 final.

Anexă: COM(2023) 755 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 28.11.2023
COM(2023) 755 final

2023/0439 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**de stabilire a unor norme minime de prevenire și combatere a facilitării intrării,
tranzitului și șederii neautorizate în Uniune și de înlocuire a Directivei 2002/90/CE a
Consiliului și a Deciziei-cadru 2002/946/JAI a Consiliului**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Introducerea ilegală de migranți este o activitate infracțională care nu respectă viața umană și care îi privează pe oameni de demnitate în urmărirea profitului, încălcând drepturile fundamentale și subminând totodată obiectivele UE în materie de gestionare a migrației.

Combaterea și prevenirea introducerii ilegale de migranți este una dintre prioritățile Uniunii Europene și este esențială pentru abordarea migrației ilegale într-un mod cuprinzător. Rețelele infracționale profită de disperarea oamenilor și utilizează rutele terestre, maritime și aeriene pentru a facilita migrația ilegală, punând viața oamenilor în pericol și încercând să își maximizeze profiturile în orice mod.

În discursul său privind starea Uniunii din 13 septembrie 2023, președinta von der Leyen a solicitat consolidarea tuturor instrumentelor aflate la dispoziția UE pentru a combate în mod eficace introducerea ilegală de migranți, prin actualizarea cadrului legislativ actual, care are peste 20 de ani vechime. Ea a solicitat, de asemenea, consolidarea guvernantei privind introducerea ilegală de migranți și sporirea rolului agențiilor UE, în special al Europol. Președinta a subliniat, de asemenea, necesitatea de a colabora cu partenerii pentru a răspunde acestei provocări mondiale, motiv pentru care Comisia organizează o conferință internațională, creând o alianță mondială cu un apel la acțiune pentru combaterea introducerii ilegale de migranți.

Introducerea ilegală de migranți către UE și în cadrul UE atinge noi niveluri, fiind alimentată de creșterea cererii ca urmare a crizelor emergente și tot mai profunde, în special a recesiunilor economice, a urgențelor legate de mediu cauzate de schimbările climatice, precum și a conflictelor și a presiunii demografice din multe țări terțe. Introducerea ilegală de migranți stă la baza creșterii numărului de sosiri ilegale în UE: în 2022, la frontierele externe ale Uniunii au fost detectate aproximativ 331 000 de intrări ilegale, cel mai ridicat nivel din 2016, ceea ce reprezintă o creștere cu 66 % față de anul precedent¹. În 2023, până la sfârșitul lunii septembrie, au fost detectate aproximativ 281 000 de treceri ilegale ale frontierei la granițele externe ale UE, ceea ce reprezintă o creștere cu 18 % față de aceeași perioadă din 2022. Acest lucru coincide cu o creștere a activităților de introducere ilegală de migranți, evidențiată de un nou record, în 2022 statele membre raportând către Frontex peste 15 000 de persoane care au introdus ilegal migranți². Având în vedere creșterea numărului de sosiri ilegale în 2023 și diferitele crize cu ecou mondial dintr-o serie de țări de origine și de tranzit, ne putem aștepta să ne confruntăm constant cu fluxuri migratorii ridicate către Europa³, alături de activitățile infracționale conexe de introducere de migranți, precum și cu o posibilă creștere a acestora.

Se estimează că peste 90 % dintre migranții aflați în situație ilegală care ajung în UE recurg la serviciile unor persoane care îi introduc ilegal⁴, majoritatea acestora fiind organizate în grupuri infracționale. În plus, rețelele de introducere ilegală de migranți obțin din activitățile lor infracționale profituri substanțiale, estimările variind între 4,7 și 6 miliarde EUR anual la

¹ Frontex, Analize ale riscurilor pentru 2023/2024.

² Frontex, Analize ale riscurilor pentru 2023/2024.

³ Frontex, Analiza riscurilor pentru 2023/2024.

⁴ Estimări ale Europol.

nivel mondial⁵. Prin urmare, asigurarea unui răspuns ferm și convingător la activitățile persoanelor care introduc ilegal migranți este de o importanță primordială pentru reducerea migrației ilegale. Se estimează că activitățile acestor persoane lipsite de scrupule, în special cele desfășurate pe mare, au dus la moartea unui număr impresionant de oameni, și anume peste 28 000⁶ începând din 2014.

Aproximativ jumătate din rețelele de introducere ilegală de migranți sunt implicate și în alte infracțiuni, cum ar fi traficul de persoane, traficul de droguri și de arme de foc, facilitând în același timp deplasările neautorizate în interiorul UE. Autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare se confruntă cu provocări multiple și în continuă evoluție: schimbarea și adaptarea rapidă a modurilor de operare ale persoanelor care introduc ilegal migranți; utilizarea sporită a amenințărilor și a violenței față de migranți, precum și față de autoritățile de aplicare a legii⁷; dificultățile legate de localizarea și arestarea persoanelor care introduc ilegal migranți și care se ascund în țări din afara UE; utilizarea unei game largi de mijloace de transport, printre care ambarcațiuni care nu se pretează la navigarea pe mare, ambarcațiuni mai greu detectabile (cum ar fi bărci de pescuit și ambarcațiuni de metal improvizate), vehicule rutiere în care migranții sunt ascunși în mod periculos, precum și zboruri comerciale și charter utilizate din ce în ce mai mult pentru a aduce migranții în țări învecinate cu UE sau din apropierea Uniunii, de unde migranții încearcă apoi să intre în UE în mod fraudulos⁸; utilizarea de instrumente digitale în toate etapele procesului, cu anunțarea online a serviciilor de introducere de persoane, a rutelor și a prețurilor, precum și pentru falsificarea documentelor; utilizarea criptomonedelor, a monedelor digitale sau a altor forme neoficiale de plată (de exemplu *hawala*)⁹.

Lupta împotriva introducerii ilegale de migranți este esențială pentru dezmembrarea rețelor de criminalitate organizată care pot cauza încălcări ale drepturilor omului și decese, precum și pentru combaterea creșterii migrației ilegale către UE. O abordare cuprinzătoare și durabilă a migrației presupune o combinație de acțiuni solide și eficiente, care să completeze parteneriate reciproc avantajoase cu țările de origine și de tranzit, abordând cauzele profunde ale migrației și, în special, ale migrației ilegale și combătând în același timp criminalitatea organizată, inclusiv introducerea ilegală de migranți și traficul de persoane. Noul Pact privind migrația și azilul¹⁰ pune prevenirea și combaterea introducerii ilegale de migranți în centrul abordării sale cuprinzătoare asupra migrației.

Cadrul juridic și operațional existent al UE privind introducerea ilegală de migranți trebuie modernizat și consolidat pentru a conferi o forță sporită instrumentelor aflate la dispoziția Uniunii Europene pentru a preveni și a răspunde la această infracțiune aflată în continuă evoluție, inclusiv în contextul obligațiilor juridice care revin Uniunii și statelor sale membre în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu Protocolul Organizației Națiunilor Unite împotriva traficului ilegal de migranți pe cale terestră, a aerului și pe mare.

⁵ Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate, *Global study on smuggling of migrants* (Studiu mondial privind introducerea ilegală de migranți), 2018.

⁶ Organizația Internațională pentru Migrație, proiectul Migranți dispăruți, disponibil la adresa: <https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>.

⁷ Europol, *Criminal Networks in Migrant Smuggling* (Rețelele infracționale în introducerea ilegală de migranți), Europol Spotlight, 2023.

⁸ Frontex, Analize ale riscurilor pentru 2023/2024.

⁹ Europol (2023), *Criminal Networks in Migrant Smuggling* (Rețelele infracționale în introducerea ilegală de migranți), Europol Spotlight.

¹⁰ COM(2020) 609 final.

Prezenta propunere de directivă face parte dintr-un set de măsuri care operaționalizează apelul președintei von der Leyen și urmăresc să modernizeze și să consolideze cadrul juridic existent și să ofere Uniunii norme adecvate scopului. Propunerea actualizează și modernizează normele existente de drept penal ale UE din „Pachetul privind persoanele care introduc ilegal migranți”, format din Directiva 2002/90/CE privind stabilirea unei definiții comune a infracțiunii de facilitare a intrării, tranzitului și șederii neautorizate¹¹ și din Decizia-cadru 2002/946/JAI privind consolidarea cadrului penal pentru a preveni facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate¹².

Prezenta propunere este însoțită de o propunere a Comisiei privind un regulament¹³ care consolidează cooperarea polițienească, precum și competențele Europol în domeniul introducerii ilegale de migranți și al traficului de persoane, în special prin codificarea înființării Centrului european de combatere a introducerii ilegale de migranți în cadrul Europol și prin consolidarea competențelor sale conexe. Propunerea consolidează sarcinile strategice și operaționale ale Europol privind combaterea introducerii ilegale de migranți, pentru a orienta și a sprijini activitățile centrului și pentru a identifica și a pune în aplicare prioritățile și acțiunile operaționale. Prin intermediul ei se stabilește un cadru de guvernare, care cuprinde entitățile statelor membre responsabile de introducerea ilegală de migranți, Comisia și alte agenții ale UE. Se consolidează cooperarea dintre agenții cu Frontex și Eurojust și se întărește cooperarea dintre Europol și țările terțe.

Acest pachet este prezentat în ziua în care are loc conferința internațională de lansare a „Alianței mondiale de combatere a introducerii ilegale de migranți”. Prin această conferință, Comisia creează un cadru pentru o cooperare politică puternică cu partenerii internaționali, cu scopul de a combate împreună introducerea ilegală de migranți la nivel mondial.

Aceste trei inițiative completează inițiativele existente în domeniul combaterii introducerii ilegale de migranți, punând în aplicare planul de acțiune reînnoit al UE împotriva introducerii ilegale de migranți (2021-2025)¹⁴ prin modernizarea cadrului juridic existent al UE astfel încât să sancționeze persoanele care introduc ilegal migranți acționând pe rutele de migrație, precum și stabilind un cadru juridic, operațional și internațional reînnoit de cooperare împotriva introducerii ilegale de migranți pentru anii următori.

Împreună, aceste propuneri urmăresc modernizarea cadrului juridic pentru combaterea introducerii ilegale de migranți, pentru a ne asigura că dispunem de instrumentele juridice și operaționale necesare pentru a răspunde noului mod de operare al persoanelor care introduc ilegal migranți, astfel cum se prevede în programul de lucru al Comisiei pentru 2024 anunțat la 17 octombrie 2023.

Obiectivele propunerii

Cadrul juridic actual al UE privind facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în UE a fost adoptat în 2002 în temeiul unor dispoziții anterioare Tratatului de la Lisabona. Obiectivul general al prezentei propuneri de directivă este de a crea un instrument modern de drept penal al UE care să definească în mod clar și să sancționeze în mod eficace infracțiunea de facilitare a intrării, tranzitului și șederii neautorizate în UE, în conformitate cu dispozițiile articolului 83 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cu Protocolul Organizației Națiunilor Unite împotriva traficului ilegal de migranți pe cale terestră, a aerului și pe mare.

¹¹ JO L 328, 5.12.2002, p. 17.

¹² JO L 328, 5.12.2002, p. 1.

¹³ COM(2023) 754 final.

¹⁴ COM(2021) 591 final.

Prezenta propunere de directivă servește următoarelor obiective specifice:

- *Asigurarea anchetării, a urmăririi penale și a sancționării eficace a rețelelor de criminalitate organizată responsabile de introducerea ilegală de migranți*

Evaluarea REFIT din 2017 a actualului Pachet privind persoanele care introduc ilegal migranți și monitorizarea ulterioară a punerii sale în aplicare au evidențiat provocările legate de definiția largă a ceea ce constituie o infracțiune de facilitare a intrării, tranzitului și șederii neautorizate. Concret, în evaluare s-a subliniat faptul că pachetul nu a reușit să creeze cu adevărat claritate și securitate juridică cu privire la distincția dintre facilitarea migrației ilegale și ajutorul umanitar, din cauza definiției largi a infracțiunii și a absenței derogărilor. Prezenta propunere clarifică infracțiunile care ar trebui incriminate. Acestea cuprind facilitarea care are loc pentru obținerea unui beneficiu financiar sau material sau pentru un beneficiu promis, facilitarea care este foarte probabil să cauzeze prejudicii grave unei persoane, chiar dacă este realizată fără obținerea de beneficii financiare sau materiale, și cazurile de instigare publică a resortisanților țărilor terțe, de exemplu prin internet, de a intra, de a tranzita sau de a rămâne în mod ilegal în Uniunea Europeană. Propunerea clarifică și faptul că scopul directivei nu este de a incrimina resortisanții țărilor terțe pentru faptul că sunt introduși ilegal, nici ajutorul acordat membrilor de familie și nici ajutorul umanitar sau sprijinul pentru nevoile umane de bază acordate resortisanților țărilor terțe în conformitate cu obligațiile legale.

În plus, definiția rafinată prevede și faptul că infracțiunea de facilitare poate avea loc pe teritoriul oricărui stat membru, ceea ce înlesnește cooperarea judiciară dintre statele membre.

- *Sancțiuni mai armonizate care să țină seama de gravitatea infracțiunii*

De la adoptarea Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți în 2002, rețelele infracționale implicate în introducerea ilegală de migranți au recurs din ce în ce mai mult la violență împotriva migranților și a autorităților de aplicare a legii, punând în pericol vieți omenești. Propunerea introduce definiția infracțiunilor în formă agravată (de exemplu, infracțiunea săvârșită ca parte a unui grup infracțional organizat, cea care cauzează vătămări grave sau pune în pericol viața sau sănătatea, cea care cauzează decesul), pentru care se aplică sancțiuni penale mai severe. Nivelul minim al sancțiunilor maxime din propunerea de directivă este mai mare decât cel prevăzut de actualul Pachet privind persoanele care introduc ilegal migranți (care prevedea un nivel maxim de detenție de cel puțin 8 ani) și a fost stabilit ținând seama de regimul general al sancțiunilor introduse de instrumentele de drept penal ale UE. Infracțiunea principală, cea a facilitării, ar fi pasibilă de o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin 3 ani, în timp ce pedeapsa pentru infracțiuni în formă agravată (de exemplu, criminalitate organizată sau săvârșirea unor acte grave de violență) ar fi de cel puțin 10 ani, iar pentru infracțiunile cele mai grave (cauzatoare de deces) – 15 ani.

- *Îmbunătățirea sferei de competență jurisdicțională*

Persoanele care organizează și desfășoară activități de introducere ilegală de migranți locuiesc adesea în afara UE și, prin urmare, se află în afara jurisdicției statelor membre. Pentru a spori posibilitățile de sancționare a țințelor de mare importanță care organizează activități de introducere ilegală de migranți și pentru a evita situația în care niciun stat nu este în măsură să își exercite competența jurisdicțională asupra cazurilor grave și tragice de introducere care au loc, de exemplu, în apele internaționale, directiva propusă extinde competența jurisdicțională a statelor membre la cazurile în care facilitarea intrării neautorizate în UE eşuează, iar resortisanții țărilor terțe își pierd viața: un astfel de caz este acela al ambarcațiunilor care nu se pretează la navigarea pe mare care se scufundă în apele internaționale, așadar înainte de a ajunge în apele teritoriale ale unui stat membru sau ale unei țări terțe. De asemenea, directiva propusă extinde competența jurisdicțională la infracțiunile comise la bordul navelor sau al

aeroravelor înmatriculate într-un stat membru sau care arborează pavilionul acestuia, precum și infracțiunile comise de persoane juridice care desfășoară activități comerciale, dar care nu sunt în mod neapărat stabilite în UE.

- *Consolidarea resurselor statelor membre pentru combaterea și prevenirea introducerii ilegale de migranți*

Pentru a se asigura faptul că statele membre combat în mod eficace introducerea ilegală de migranți, directiva propusă impune statelor membre să se asigure că autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare relevante dispun de resurse adecvate, de formare și de specializare suficiente pentru a asigura prevenirea, investigarea și urmărirea penală eficace a infractorilor. În plus, statele membre ar trebui la rândul lor să depună eforturi pentru prevenirea introducerii ilegale de migranți, prin campanii de informare și de sensibilizare, programe de cercetare și de educație.

- *Îmbunătățirea colectării și a raportării datelor*

Lipsa unor date solide, cuprinzătoare și comparabile privind infracțiunile de introducere ilegală de migranți și privind răspunsurile din partea justiției penale la nivel național și european a fost identificată în evaluarea din 2017¹⁵ ca fiind un element-cheie care împiedică evaluarea efectelor Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți în statele membre; în plus, aceasta împiedică factorii de decizie și practicienii de la nivel național să monitorizeze și să măsoare eficacitatea măsurilor adoptate. Pentru a remedia această deficiență și pentru a asigura o mai bună monitorizare, propunerea impune statelor membre să colecteze și să raporteze anual date statistice. Acest lucru ar contribui la o mai bună înțelegere a naturii și a amplitudinii introducerii ilegale de migranți, la detectarea cazurilor și la obținerea unui răspuns din partea sistemelor de justiție penală ale statelor membre, ceea ce ar contribui la elaborarea de politici bazate pe date concrete.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere este consecventă cu noul Pact privind migrația și azilul, care prevede un răspuns european ferm la introducerea ilegală de migranți în interiorul și în afara UE, ca parte esențială a abordării cuprinzătoare a migrației. Ea pune în aplicare planul de acțiune reînnoit al UE împotriva introducerii ilegale de migranți (2021-2025)¹⁶, prin actualizarea și modernizarea cadrului juridic existent al UE astfel încât să sancționeze persoanele care introduc ilegal migranți acționând de-a lungul rutelor de migrație. Propunerea este consecventă și coerentă cu planurile de acțiune ale UE prezentate de Comisie pentru ruta central-mediteraneeană, ruta est-mediteraneeană, ruta vest-mediteraneeană și ruta atlantică, precum și pentru ruta Balcanilor de Vest, cu setul de instrumente pentru abordarea utilizării abuzive a transportului comercial în scopul migrației ilegale către UE¹⁷ și cu Propunerea de regulament privind măsurile împotriva operatorilor de transport care facilitează sau se implică în traficul de persoane sau introducerea ilegală de migranți în legătură cu intrarea ilegală pe teritoriul Uniunii Europene¹⁸. Este, de asemenea, în conformitate cu angajamentele parteneriatelor cuprinzătoare privind migrația asumate la nivel internațional.

Prezenta propunere este, de asemenea, consecventă cu Protocolul ONU împotriva traficului ilegal de migranți pe cale terestră, a aerului și pe mare, adițional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, la care Uniunea Europeană

¹⁵ SWD(2017) 117 final.

¹⁶ COM(2021) 591 final.

¹⁷ Disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_23_3057.

¹⁸ COM(2021) 753 final.

este parte. Protocolul ONU include beneficiile financiare sau alte beneficii materiale ca element constitutiv al infracțiunii și prevede că resortisanții țărilor terțe nu pot fi urmăriți penal în temeiul protocolului pentru că au făcut obiectul infracțiunii.

Propunerea sprijină obiectivele Strategiei UE privind uniunea securității¹⁹, ale Strategiei UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025²⁰ și ale Strategiei UE privind combaterea traficului de persoane 2021-2025²¹, precum și ale Strategiei revizuite a Uniunii Europene în materie de securitate maritimă²².

Propunerea este consecventă cu Orientările din 2020 ale Comisiei privind punerea în aplicare a normelor UE referitoare la definirea și prevenirea facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate²³, în care se afirmă că ajutorul umanitar autorizat prin lege (de exemplu în cadrul operațiunilor de căutare și salvare) nu poate și nu trebuie să fie incriminat, că incriminarea oricăror actori nestatali care desfășoară operațiuni de căutare și salvare pe mare în conformitate cu cadrul juridic relevant constituie o încălcare a dreptului internațional și, prin urmare, nu este permisă de dreptul Uniunii și că, dacă este oportun, ar trebui să se evalueze de la caz la caz, ținând seama de toate circumstanțele relevante, dacă o acțiune intră în sfera conceputului de „ajutor umanitar” – concept care nu poate fi interpretat într-un mod care să permită incriminarea unei acțiuni autorizate prin lege –, ținând seama de toate circumstanțele relevante.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea de directivă este conformă cu obiectivele de politică urmărite de Uniune, în special cu:

- Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană și Propunerea de directivă privind recuperarea și confiscarea activelor²⁴;
- Convenția cu privire la asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene;
- Directiva 2014/41/UE privind ordinul european de anchetă în materie penală;
- Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului;
- Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului;
- Directiva 2004/81/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind permisul de ședere eliberat resortisanților țărilor terțe care sunt victime ale traficului de persoane sau care au făcut obiectul unei facilitări a imigrației ilegale și care cooperează cu autoritățile competente;

¹⁹ COM(2020) 605 final.

²⁰ COM(2021) 170 final.

²¹ COM(2021) 171 final.

²² Concluziile Consiliului 14280/23 din 24 octombrie 2023 privind Strategia revizuită a UE în materie de securitate maritimă (SUESM) și planul de acțiune aferent.

²³ JO C 323, 1.10.2020, p. 1.

²⁴ COM(2022) 245 final.

- Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol);
- Regulamentul (UE) 2018/1727 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) și de înlocuire și abrogare a Deciziei 2002/187/JAI a Consiliului;
- Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale);
- Directiva 2009/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile și măsurile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală;
- Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale și Propunerea de regulament privind transferul de proceduri în materie penală²⁵.

Prezenta propunere nu aduce atingere Directivei 2004/38/CE²⁶ și Acordului privind retragerea Regatului Unit din UE²⁷. Propunerea nu modifică în niciun fel Directiva 2004/38/CE sau Acordul privind retragerea Regatului Unit din UE.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Temeiul juridic al prezentei propuneri este articolul 83 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care stabilește competența UE de a stabili norme minime în cazul în care apropierea actelor cu putere de lege și a normelor administrative ale statelor membre în materie penală se dovedește indispensabilă pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a unei politici a Uniunii într-un domeniu care a făcut obiectul unor măsuri de armonizare. Domeniul politicii comune în domeniul imigrației, în special condițiile de intrare și de ședere, imigrația ilegală și șederea neautorizată, precum și gestionarea frontierelor externe ale UE, a făcut deja obiectul armonizării prin intermediul acquis-ului Uniunii în domeniul titlului V din TFUE privind libertatea, securitatea și justiția, capitolul 2 Politici privind controlul la frontiere, dreptul de azil și imigrarea, fiind esențial să se asigure punerea sa efectivă în aplicare prin apropierea actelor cu putere de lege și a normelor administrative în materie penală ale statelor membre.

• Subsidiaritate

Introducerea ilegală de migranți este o infracțiune transfrontalieră care afectează în mod direct Uniunea, frontierele sale externe și, adesea, mai multe state membre simultan. Statele

²⁵ COM(2023) 185 final.

²⁶ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE, JO L 158, 30.4.2004, p. 77.

²⁷ Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, 2019/C 384 I/01, JO C 384 I, 12.11.2019, p. 1.

membre, acționând independent, nu pot să combată cu succes această infracțiune transfrontalieră. Aproximarea mai mare a definiției infracțiunii, a nivelurilor sancțiunilor și a măsurilor preventive aplicabile în statele membre poate asigura acțiuni mai eficace de detectare, investigare și urmărire penală a introducerii ilegale de migranți și de prevenire a practicilor de alegere a unei instanțe mai favorabile de către infractori, care profită de sistemele în care pedepsele sunt mai puțin severe.

Pentru a spori efectul disuasiv al sancțiunilor în Uniune, propunerea introduce infracțiuni în formă agravată, cărora le corespund sancțiuni mai mari, precum și circumstanțe agravante, de exemplu în caz de recidivă, dacă infracțiunea este săvârșită de un funcționar public sau de o persoană care are asupra sa o armă de foc. În prezent, potrivit informațiilor de care dispune Comisia, nivelul maxim al sancțiunilor penale pentru facilitarea intrării și a tranzitului neautorizat în statele membre variază de la maximum un an în Belgia și Spania până la 10 ani în Bulgaria, Cipru, Irlanda și Slovenia. Sancțiunile penale pentru facilitarea șederii în statele membre variază de la maximum un an în Austria, Belgia, Cehia, Estonia și Spania până la 15 ani în Cipru pentru facilitarea șederii. Din 2015, cincisprezece state membre²⁸ au considerat că este relevant să își modifice legislația națională (modificările sunt în curs de examinare în trei state membre²⁹), modificările incluzând sancțiuni mai severe³⁰, incriminarea tentativelor de introducere ilegală³¹ și exceptarea ajutorului umanitar acordat pentru facilitarea tranzitului neautorizat³².

În conformitate cu principiul subsidiarității și cel al proporționalității, astfel cum sunt enunțate la articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, obiectivele propunerii nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre și, prin urmare, pot fi îndeplinite mai bine la nivelul Uniunii. Având în vedere dimensiunea transnațională a introducerii ilegale de migranți și luând în considerare legislația UE existentă, se preconizează că acțiunile la nivelul UE vor fi mai eficace și mai eficiente și vor aduce o valoare adăugată tangibilă în comparație cu acțiunile întreprinse de statele membre în mod individual. Intervenția UE ar crea valoare adăugată prin apropierea mai mare a dreptului penal al statelor membre și prin contribuția la asigurarea egalității de tratament în toate statele membre.

• **Proporționalitate**

În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană, directiva propusă se limitează la ceea ce este necesar pentru consolidarea cadrului UE privind prevenirea și combaterea introducerii ilegale de migranți și nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor de politică în cauză.

Pentru a aborda în mod specific formele grave de introducere ilegală de migranți, de exemplu pe cele care au ca rezultat vătămări grave sau pierderi de vieți omenești, care în prezent nu sunt menționate în mod explicit în Pachetul privind persoanele care introduc ilegal migranți, propunerea de directivă introduce definiția infracțiunilor în formă agravată, precum și o serie de circumstanțe agravante și atenuante, care asigură proporționalitatea sancțiunilor penale, în conformitate cu principiul proporționalității sancțiunilor penale, astfel cum este consacrat la articolul 49 alineatul (3) din cartă.

²⁸ Belgia, Bulgaria, Cipru, Grecia, Franța, Croația, Ungaria, Irlanda, Italia, Malta, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovenia și Slovacia.

²⁹ Franța, Țările de Jos, Slovacia.

³⁰ Cipru, Italia, Țările de Jos, Slovenia.

³¹ Belgia.

³² Franța.

- **Alegerea instrumentului**

În conformitate cu articolul 83 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, apropierea actelor cu putere de lege și a normelor administrative ale statelor membre în materie penală, care este indispensabilă pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a unei politici a Uniunii într-un domeniu care a făcut obiectul unor măsuri de armonizare, poate fi realizată numai printr-o directivă a Parlamentului European și a Consiliului adoptată în conformitate cu procedura legislativă ordinară.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări *ex post*/verificarea adecvării legislației existente**

În 2017 a fost efectuată o evaluare a Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți, în cadrul Programului privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT) al Comisiei. Scopul său a fost de a evalua dacă Pachetul privind persoanele care introduc ilegal migranți este adecvat scopului. În acest scop, au fost evaluate eficacitatea, eficiența, relevanța, coerența și valoarea adăugată europeană a dispozițiilor existente. Evaluarea a arătat că toate statele membre au transpus Pachetul privind persoanele care introduc ilegal migranți și și-au modificat legislația în consecință. Adoptarea Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți a clarificat distincția dintre infracțiunile de introducere ilegală de migranți și trafic de persoane și a făcut posibilă o apropiere mai mare a definiției infracțiunii, toate statele membre introducând sancțiuni pentru facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate.

Constatările evaluării au indicat o lipsă gravă de date fiabile și comparabile privind infracțiunile de introducere ilegală de migranți și privind răspunsurile justiției penale la nivel național și european, ceea ce afectează aproape toate criteriile de evaluare. Din cauza disponibilității limitate a datelor, nu este posibil să se evalueze modul și măsura în care intensificarea detectării și urmăririi penale a facilitatorilor sau cooperarea consolidată dintre statele membre sunt direct legate de punerea în aplicare a Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți. Colectarea și analizarea unor date statistice fiabile și transmise în timp util privind criminalitatea și justiția penală sunt indispensabile pentru elaborarea unei politici bazate pe date concrete la nivelul UE.

Datele disponibile și opiniile părților interesate au evidențiat atât elemente critice, cât și satisfăcătoare în ceea ce privește eficacitatea Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți în atingerea obiectivelor sale. De exemplu, deși efectul disuasiv al acestor acte legislative a fost pus sub semnul întrebării în contextul intensificării introducerii ilegale de migranți în UE, apropierea cadrului penal a fost evaluată mai pozitiv.

S-au observat, de asemenea, diferențe între diferitele categorii de părți interesate, care au exprimat opinii diverse și uneori contradictorii cu privire la diferite aspecte ale Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți. Majoritatea persoanelor fizice și a organizațiilor consultate s-au exprimat ferm în favoarea unei modificări a definiției existente a infracțiunii. În pofida faptului că actualul articol 1 alineatul (2) din Directiva privind facilitarea lasă la latitudinea statelor membre posibilitatea de a excepta de la sancțiunile penale facilitarea intrării și tranzitului neautorizat atunci când aceasta are loc din motive umanitare, această dispoziție a fost criticată pentru caracterul său opțional, ceea ce implică o lipsă de claritate și de securitate juridică. Reprezentanții societății civile au exprimat motive de îngrijorare cu privire la riscurile percepute de incriminare a asistenței oferite de organizațiile societății civile sau de persoanele fizice care oferă asistență și/sau lucrează cu migranți aflați în situație ilegală.

Aceste percepții și critici au vizat ajutorul umanitar acordat atât pe teritoriul unui stat membru, cât și la frontiere sau în marea liberă, în pofida cadrelor juridice diferite care se aplică unor astfel de fapte. Analiza punerii în aplicare a Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți a evidențiat existența unor abordări variate cu privire la ceea ce constituie o infracțiune în statele membre: dacă în anumite state membre practica autorităților este de a se concentra asupra cazurilor de facilitare atunci când sunt comise cu intenție lucrativă sau de către grupuri infracționale organizate, în altele, din cauza definiției largi a infracțiunii, au fost urmărite penal inclusiv persoane care furnizează servicii migranților aflați în situație ilegală în contextul activităților lor profesionale sau care oferă asistență din motive independente.

- **Consultări cu părțile interesate**

Comisia a organizat o serie de consultări specifice cu o gamă largă de părți interesate cu privire la punerea în aplicare a Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți. La aceste consultări au participat autorități de aplicare a legii și autorități judiciare ale statelor membre, agenții relevante ale UE (Eurojust, Europol, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, Agenția pentru Drepturi Fundamentale) și reprezentanți ai societății civile care au fost consultați în contextul pregătirii evaluării Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți în 2017, al pregătirii în 2020 a Orientărilor Comisiei privind punerea în aplicare a normelor UE referitoare la definirea și prevenirea facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate, al pregătirii planului de acțiune reînnoit al UE împotriva introducerii ilegale de migranți (2021-2025) și, în cursul anului 2023, ca parte a monitorizării și cartografierii punerii în aplicare a pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți în statele membre.

În general, părțile interesate au evaluat în mod pozitiv apropierea cadrului penal din statele membre. Diferite categorii de părți interesate au exprimat opinii divergente cu privire la definiția infracțiunii și la caracterul opțional al exceptării acțiunilor întreprinse din motive umanitare. Reprezentanții organizațiilor societății civile au subliniat că o definiție largă a infracțiunii conduce la o lipsă de claritate și de securitate juridică, precum și la riscuri de incriminare a ajutorului umanitar oferit de organizațiile societății civile sau de către persoane care oferă asistență migranților aflați în situație ilegală și/sau care lucrează cu aceștia, în timp ce statele membre nu au menționat necesitatea de a restrânge definiția infracțiunii sau de a introduce o derogare obligatorie de la incriminare. Având însă în vedere faptul că abordările naționale variate în ceea ce privește infracțiunea de facilitare subminează eficacitatea acțiunii comune a UE, precum și pentru a pune accentul pe infracțiunile comise cu intenție lucrativă, în special de către grupuri infracționale organizate, este necesar să se definească în mod clar infracțiunea de facilitare. Consultarea Europol și Eurojust a indicat, de asemenea, aceeași abordare, deoarece ar facilita cooperarea operațională și răspunsul operațional.

La pregătirea prezentei propuneri, Comisia s-a consultat cu statele membre, precum și cu Eurojust, Europol și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă cu privire la principalele lacune din cadrul juridic și operațional al UE și cu privire la posibilul răspuns la acestea.

- **Evaluarea impactului**

Propunerea este prezentată, în mod excepțional, fără a fi însoțită de o evaluare a impactului. Cu toate acestea, prezenta propunere se bazează pe dovezile colectate prin evaluarea REFIT a Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți, efectuată în 2017, pe consultarea publică privind planul de acțiune reînnoit al UE împotriva introducerii ilegale de migranți (2021-2025), pe informațiile și dovezile furnizate de Europol, Eurojust și Frontex, precum și pe colaborarea cu statele membre și cu părțile interesate din societatea civilă în cadrul

monitorizării punerii în aplicare a cadrului juridic actual. Informațiile și dovezile colectate în urma acestor consultări au evidențiat deficiențe legate de o lipsă gravă de date fiabile și comparabile privind infracțiunile de introducere ilegală de migranți și privind răspunsurile justiției penale la nivel național și european, necesitatea de a alinia mai bine definiția infracțiunii și de a defini mai clar infracțiunea în temeiul legislației UE, în special în ceea ce privește elementul de câștig financiar, caracterul opțional al exceptării de la sancțiunile penale a faptelor care vizează acordarea de ajutor umanitar, riscurile percepute de incriminare și efectul disuasiv al legislației existente.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

În conformitate cu Programul privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT) al Comisiei, toate inițiativele care vizează revizuirea legislației UE existente ar trebui să urmărească simplificarea și realizarea mai eficientă a obiectivelor de politică declarate, prin reducerea costurilor de reglementare inutile și a sarcinii administrative asupra statelor membre. Directiva propusă vizează îmbunătățirea capacității statelor membre de a combate în mod eficient introducerea ilegală de migranți, în special în ceea ce privește amenințările și tendințele care au apărut și au evoluat în ultimele două decenii de la intrarea în vigoare a Pachetului privind persoanele care introduc ilegal migranți.

Propunerea va apropia peisajul juridic care abordează incriminarea și sancționarea introducerii ilegale de migranți în toate statele membre. Se preconizează că noile norme vor asigura o mai mare securitate juridică în ceea ce privește faptele incriminate și vor adapta sancțiunile penale la gravitatea infracțiunilor.

- **Drepturile fundamentale**

Prezenta propunere respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute la articolele 2 și 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană și consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („carta”).

Mai multe drepturi și libertăți fundamentale consacrate în cartă sunt relevante în contextul combaterii introducerii ilegale de migranți. Printre acestea se numără dreptul la respectarea demnității umane (articolul 1), dreptul la viață și la integritate fizică (articolele 2 și 3), interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante (articolul 4), dreptul la libertatea personală (articolul 6), respectarea vieții private și de familie (articolul 7), dreptul la protecția datelor cu caracter personal (articolul 8), dreptul de proprietate (articolul 17), dreptul de azil (articolul 18), drepturile copilului (articolul 24), dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolul 47), prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare (articolul 48), principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor (articolul 49), precum și dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune (articolul 50).

Prezenta propunere de directivă, prin includerea infracțiunilor în formă agravată, a circumstanțelor agravante și atenuante, a regimului de sancțiuni împotriva persoanelor juridice și a obligației privind luarea de măsuri preventive, ar spori eficacitatea combaterii infracțiunii de introducere ilegală de migranți și ar asigura un răspuns proporțional. Acest lucru sporește, de asemenea, protecția tuturor drepturilor fundamentale relevante ale resortisanților țărilor terțe în cauză.

Dispozițiile care introduc noi infracțiuni sau sancțiuni sau care modifică definiția infracțiunii au fost analizate în detaliu din perspectiva dreptului la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, a prezumției de nevinovăție și a dreptului la apărare, a principiilor legalității și proporționalității infracțiunilor și sancțiunilor penale, precum și a dreptului de a nu fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune. De asemenea, dispozițiile au fost

analizate din perspectiva respectării libertății de întrunire și de asociere și a dreptului la viața de familie.

Prezenta directivă va trebui să fie transpusă în dreptul intern cu respectarea drepturilor fundamentale. În special, statele membre ar trebui să se asigure că impunerea de sancțiuni penale și administrative respectă principiile cartei, inclusiv dreptul de a nu se autoincrimina, dreptul de a păstra tăcerea și interdicția de a fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune. Statele membre ar trebui, de asemenea, să se asigure că sunt respectate drepturile procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, astfel cum sunt consacrate în cele șase directive ale UE privind drepturile procedurale, și anume Directivele 2010/64/UE³³, 2012/13/UE³⁴, 2013/48/UE³⁵, (UE) 2016/343³⁶, (UE) 2016/800³⁷ și (UE) 2016/1919³⁸ ale Parlamentului European și ale Consiliului.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Prezenta propunere are implicații bugetare pentru Uniune, fiind necesare în special resurse umane suplimentare pentru Comisia Europeană (4 ENI) în vederea asigurării de sprijin statelor membre în transpunerea și punerea în aplicare corectă a pachetului legislativ care include prezenta directivă și Propunerea de regulament privind consolidarea cooperării polițienești în ceea ce privește prevenirea, depistarea și investigarea introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane, precum și privind consolidarea sprijinului acordat de Europol pentru prevenirea și combaterea unor astfel de infracțiuni.

Aceste nevoi sunt detaliate și justificate în anexa la fișa financiară legislativă care însoțește prezenta propunere și propunerea de regulament.

5. ALTE ELEMENTE

• Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare

În conformitate cu prezenta propunere de directivă, statele membre trebuie să asigure intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei propuneri până cel târziu la un an de la intrarea sa în vigoare și să comunice Comisiei textul dispozițiilor respective. Dispozițiile naționale corespunzătoare trebuie să facă trimitere în mod explicit la prezenta directivă.

³³ Directiva 2010/64/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale, JO L 280, 26.10.2010, p. 1.

³⁴ Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale, JO L 142, 1.6.2012, p. 1.

³⁵ Directiva 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate, JO L 294, 6.11.2013, p. 1.

³⁶ Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale, JO L 65, 11.3.2016, p. 1.

³⁷ Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, JO L 132, 21.5.2016, p. 1.

³⁸ Directiva (UE) 2016/1919 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind asistența juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare, JO L 297, 4.11.2016, p. 1.

- **Documente explicative (în cazul directivelor)**

Nu sunt considerate necesare documente explicative privind transpunerea.

- **Explicații detaliate cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii**

Articolul 1 – Obiect: această dispoziție prezintă domeniul de aplicare al directivei propuse, în special faptul că aceasta stabilește norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor legate de facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate a resortisanților țărilor terțe în Uniune, precum și măsuri pentru o mai bună prevenire și combatere a acesteia.

Articolul 2 – Definiții: această dispoziție conține definiții ale principalilor termeni utilizați în directivă, și anume „resortisant al unei țări terțe”, „minor neînsoțit” și „persoană juridică”.

Articolul 3 – Infracțiuni: această dispoziție definește faptul că asistarea cu intenție a unui resortisant al unei țări terțe pentru a intra, a tranzita sau a rămâne pe teritoriul oricărui stat membru constituie infracțiune atunci când există un beneficiu financiar sau material real sau promis sau când infracțiunea este foarte probabil să cauzeze vătămări grave unei persoane. Instigarea publică a resortisanților țărilor terțe, de exemplu prin internet, să intre, să tranziteze sau să rămână în mod ilegal în Uniune este, de asemenea, considerată infracțiune. Propunerea subliniază de asemenea, în cadrul considerentelor, că scopul directivei nu este de a incrimina resortisanții țărilor terțe pentru faptul că sunt introduși ilegal. În plus, considerentele clarifică și faptul că scopul prezentei directive nu este de a incrimina, pe de o parte, asistența acordată membrilor familiei și, pe de altă parte, ajutorul umanitar sau sprijinul acordat pentru nevoile umane de bază ale resortisanților țărilor terțe în conformitate cu obligațiile legale.

Articolul 4 – Infracțiuni în formă agravată: această dispoziție definește infracțiunile legate de fapte mai grave legate de facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune, de exemplu în cazul în care infracțiunea este săvârșită în cadrul unei organizații criminale, cauzează vătămări grave sau pune în pericol viața resortisanților țărilor terțe în cauză, este săvârșită prin acte grave de violență sau dacă migranții introduși ilegal sunt deosebit de vulnerabili, inclusiv atunci când sunt minori neînsoțiți. Facilitarea care cauzează decesul unuia sau al mai multor resortisanți ai țărilor terțe reprezintă, de asemenea, infracțiune în formă agravată.

Articolul 5 – Instigare, complicitatea și tentativa: această dispoziție prevede obligația statelor membre de a incrimina formele de complicitate, instigare și tentativă de săvârșire a infracțiunilor menționate în prezenta directivă.

Articolul 6 – Sancțiuni aplicabile persoanelor fizice: această dispoziție stabilește norme minime privind pedepsele pentru infracțiunile și infracțiunile în formă agravată definite în prezenta directivă. Statele membre ar trebui să se asigure că acestea sunt pasibile de sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive. Nivelul propus al pedepselor reflectă gravitatea infracțiunilor: infracțiunea principală, cea de facilitare, ar trebui să fie pasibilă de aplicarea unei pedepse maxime cu închisoarea de cel puțin trei ani; infracțiunile în formă agravată ar trebui să fie pasibile de aplicarea unei pedepse maxime cu închisoarea de cel puțin zece ani; cele mai grave infracțiuni în formă agravată, în special cele care cauzează decesul unor resortisanți ai țărilor terțe, ar trebui să fie pasibile de aplicarea unei pedepse maxime cu închisoarea de cel puțin cincisprezece ani. Articolul propus stabilește, de asemenea, sancțiunile sau măsurile suplimentare care ar putea fi impuse persoanelor fizice condamnate.

Articolul 7 – Răspunderea persoanelor juridice: această prevedere conține obligații de asigurare a răspunderii persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate în prezenta directivă în cazul în care infracțiunile respective au fost săvârșite în beneficiul lor. Dispoziția prevede, de asemenea, ca statele membre să se asigure că persoanele juridice pot fi trase la răspundere pentru lipsa supravegherii și a controlului care a făcut posibilă săvârșirea unei

infracțiuni în beneficiul persoanei juridice. În plus, răspunderea persoanei juridice nu ar trebui să excludă procedurile penale împotriva persoanelor fizice.

Articolul 8 – Sancțiuni aplicabile persoanelor juridice: această prevedere stabilește sancțiunile aplicabile persoanelor juridice implicate în infracțiunile care fac obiectul prezentei propuneri. Aceste sancțiuni trebuie să fie proporționale cu gravitatea infracțiunii. Amenzile aplicate ar trebui să se situeze între 3 % din cifra de afaceri totală la nivel mondial în cazul infracțiunii de bază și 5 % în cazul infracțiunilor în formă agravată, ajungând la 6 % în cazul infracțiunilor în formă agravată cauzatoare de deces.

Articolul 9 – Circumstanțe agravante: această dispoziție stabilește circumstanțele agravante care trebuie luate în considerare de autoritățile judiciare atunci când impun sancțiuni în legătură cu infracțiunile definite în prezenta directivă.

Articolul 10 – Circumstanțe atenuante: această dispoziție stabilește circumstanțele atenuante care trebuie luate în considerare de autoritățile judiciare atunci când impun sancțiuni în legătură cu infracțiunile definite în prezenta directivă.

Articolul 11 – Termene de prescripție pentru infracțiuni: această dispoziție stabilește termenele de prescripție care permit anchetarea, urmărirea penală și judecarea de către autoritățile competente a infracțiunilor care fac obiectul prezentei propuneri, precum și executarea sancțiunilor relevante, cu o perioadă de timp suficientă. Prezenta propunere stabilește un termen minim de prescripție între șapte ani (cu o derogare care îl reduce la cinci ani) și cincisprezece ani, în funcție de gravitatea infracțiunii.

Articolul 12 – Competență jurisdicțională: această dispoziție prevede obligația statelor membre de a stabili competența jurisdicțională pentru infracțiunile definite în prezenta propunere. Fiecare stat membru ar trebui să își stabilească competența jurisdicțională în ceea ce privește infracțiunile săvârșite parțial sau integral pe teritoriul său ori săvârșite de un resortisant sau de o persoană cu reședința obișnuită pe teritoriul său ori săvârșite pe o navă sau aeronavă înmatriculată pe teritoriul său ori în beneficiul unei persoane juridice stabilite sau care își desfășoară activitatea pe teritoriul său. Dispoziția stabilește, de asemenea, că statele membre ar trebui să își stabilească competența jurisdicțională cu privire la tentativele care au dus la decesul resortisanților țărilor terțe în cauză.

Articolul 13 – Prevenire: această dispoziție prevede obligația statelor membre de a lua măsuri preventive pentru a reduce comiterea infracțiunilor definite în prezenta directivă, de exemplu prin campanii de informare și sensibilizare și prin programe educaționale.

Articolul 14 – Resurse: această dispoziție urmărește să asigure faptul că autoritățile naționale care depistează, anchetează, urmăresc penal și judecă infracțiuni de facilitare dispun de un număr adecvat de membri de personal calificați și de suficiente resurse financiare, tehnice și tehnologice necesare pentru a-și îndeplini sarcinile în mod eficace.

Articolul 15 – Formare: această dispoziție prevede obligația statelor membre de a asigura formare specializată autorităților competente și personalului acestora, precum și de a se asigura că dispun de resurse adecvate în acest sens.

Articolul 16 – Instrumente de anchetă: această dispoziție urmărește să asigure că instrumentele de anchetă prevăzute în legislația națională pentru cazurile de criminalitate organizată sau alte infracțiuni grave pot fi utilizate și în cazurile de facilitare a migrației ilegale.

Articolul 17: Colectarea datelor și statistici: această dispoziție abordează necesitatea de a colecta în mod sistematic informații cu privire la eforturile de combatere a facilitării migrației ilegale și de a furniza date statistice cu privire la această infracțiune în vederea elaborării unei

politici bazate pe date concrete la nivelul UE. Dispoziția prevede obligația statelor membre de a colecta, de a publica și de a transmite Comisiei date statistice relevante.

Articolul 18: Înlocuirea Directivei 2002/90/CE a Consiliului și a Deciziei-cadru 2002/946/JAI a Consiliului: această dispoziție înlocuiește dispozițiile actuale din domeniul incriminării facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate în ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie.

Articolul 19 – Transpunere: această dispoziție stabilește condițiile de transpunere, în special faptul că statele membre trebuie să transpună directiva în ordinea juridică națională în termen de un an de la intrarea în vigoare.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de stabilire a unor norme minime de prevenire și combatere a facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune și de înlocuire a Directivei 2002/90/CE a Consiliului și a Deciziei-cadru 2002/946/JAI a Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 83 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune reprezintă activități infracționale care pun în pericol viața umană și nu respectă demnitatea persoanelor în scopul obținerii unor profituri mari, subminând drepturile fundamentale. Aceste activități infracționale contribuie la migrația ilegală, subminând obiectivele Uniunii în materie de gestionare a migrației. Comiterea unor astfel de activități infracționale este determinată de creșterea cererii și de profiturile mari obținute de organizațiile criminale. Prevenirea și combaterea acestor infracțiuni rămân o prioritate pentru Uniune.
- (2) Directiva 2002/90/CE³ și Decizia-cadru 2002/946/JAI a Consiliului⁴ („Pachetul privind persoanele care introduc ilegal migranți”) constituie cadrul juridic al Uniunii pentru combaterea facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate a resortisanților țărilor terțe. Acest cadru stabilește o definiție comună a infracțiunilor legate de facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate și stabilește cadrul penal pentru sancționarea acestor infracțiuni. Pentru a aborda tendințele în continuă evoluție și a spori în continuare eficacitatea cadrului Uniunii de prevenire și combatere a acestor infracțiuni, este necesar să se actualizeze cadrul juridic existent.

¹ JO C , , p. .

² JO C , , p. .

³ Directiva 2002/90/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2002 de definire a facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate (JO L 328, 5.12.2002, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/90/oj>).

⁴ Decizia-cadru 2002/946/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2002 privind consolidarea cadrului penal pentru a preveni facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate (JO L 328, 5.12.2002, p. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/946/oj).

- (3) Concluziile Consiliului European din 9 februarie 2023 au afirmat necesitatea de a intensifica acțiunile Uniunii de prevenire a migrației ilegale și a pierderilor de vieți omenești, în special prin intensificarea cooperării cu țările de origine și de tranzit și prin asigurarea unei cooperări mai strânse între statele membre și cu Europol, Frontex și Eurojust. Planul de acțiune reînnoit împotriva introducerii ilegale de migranți (2021-2025) stabilește răspunsul politic la introducerea ilegală de migranți, ca parte esențială a abordării cuprinzătoare a migrației prevăzute în noul Pact privind migrația și azilul. Acesta stabilește acțiuni în patru domenii prioritare: consolidarea cooperării cu țările partenere și cu organizațiile internaționale; sancționarea persoanelor care introduc ilegal migranți și prevenirea exploatării migranților; consolidarea cooperării și sprijinirea activității autorităților de aplicare a legii și a autorităților judiciare și îmbogățirea bazei de cunoștințe.
- (4) Facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate este un fenomen transnațional, iar măsurile adoptate la nivelul Uniunii și la nivel național ar trebui să recunoască dimensiunea sa internațională. Prin urmare, acțiunile Uniunii și cele întreprinse la nivel național ar trebui să țină seama de angajamentele internaționale ale Uniunii și ale statelor sale membre, inclusiv în ceea ce privește Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți pe cale terestră, a aerului și pe mare, adițional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, Convenția internațională pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, Convenția internațională privind căutarea și salvarea pe mare, Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, precum și activitatea Biroului Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate.
- (5) Având în vedere evoluția activităților menite să faciliteze intrarea, tranzitul și șederea neautorizate în Uniune, precum și obligațiile juridice ale Uniunii și ale statelor membre în temeiul dreptului internațional, definiția infracțiunilor ar trebui armonizată suplimentar în toate statele membre, astfel încât să acopere faptele relevante într-un mod mai cuprinzător.
- (6) În conformitate cu principiile legalității și proporționalității dreptului penal și pentru a contracara activitățile infracționale care pun în pericol viața umană și nu respectă demnitatea persoanelor în scopul obținerii de profituri, este necesar să se prevadă o definiție precisă și detaliată a infracțiunilor pentru a combate aceste comportamente infracționale. Asistența acordată pentru intrarea, tranzitul sau șederea neautorizată în Uniune ar trebui să constituie o infracțiune atunci când există o legătură cu un beneficiu financiar sau material efectiv sau promis. Acest comportament ar trebui să fie de asemenea incriminat, cu condiția să fie foarte probabil să cauzeze vătămări grave resortisanților țărilor terțe care au făcut obiectul infracțiunii sau oricărei alte persoane, chiar dacă nu există niciun beneficiu financiar sau material sau nicio promisiune a unui astfel de beneficiu. Este necesar să se stabilească existența unei infracțiuni pentru a descuraja modul de operare al persoanelor care instigă public resortisanții țărilor terțe, de exemplu prin intermediul internetului, să intre în Uniune, să o tranziteze sau să rămână în Uniune fără a fi autorizați în acest sens. Furnizarea de informații obiective sau de consiliere resortisanților țărilor terțe cu privire la condițiile de intrare și ședere legală în Uniune și cu privire la protecția internațională nu ar trebui înțeleasă ca o instigare publică.
- (7) Este oportun să se prevadă răspunderea penală în cazul în care există o legătură cu un beneficiu financiar sau material sau în cazul în care este foarte probabil ca migranții să fie supuși riscului de vătămări grave. De obicei, aceste elemente nu vor fi îndeplinite în cazul oferirii de asistență membrilor familiei sau al acordării de ajutor umanitar sau

de sprijin pentru nevoile umane de bază. Resortisanții țărilor terțe nu ar trebui să răspundă penal pentru faptul că au făcut obiectul unor astfel de infracțiuni. În plus, scopul prezentei directive nu este de a incrimina, pe de o parte, asistența acordată membrilor de familie și, pe de altă parte, ajutorul umanitar sau sprijinul acordat pentru nevoile umane de bază ale resortisanților țărilor terțe în conformitate cu obligațiile legale.

- (8) Impactul facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate se extinde dincolo de statul membru în care are loc intrarea neautorizată. Normele minime referitoare la definirea infracțiunilor ar trebui să includă comportamentele care au loc pe teritoriul oricărui stat membru, pentru a permite și altor state membre decât cele în care are loc intrarea neautorizată să acționeze în legătură cu astfel de infracțiuni, cu condiția ca statele membre în cauză să își stabilească competența jurisdicțională cu privire la infracțiunile respective.
- (9) Este necesar să se facă distincție între infracțiunea de facilitare a intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune și infracțiunile în formă agravată care aduc prejudicii mai mari persoanelor și societății. Nivelurile sancțiunilor ar trebui să reflecte preocuparea socială crescută în ceea ce privește faptele mai grave și mai dăunătoare, prin urmare infracțiunile în formă agravată ar trebui sancționate prin sancțiuni penale mai severe.
- (10) Statele membre ar trebui să aplice prezenta directivă asigurând conformitatea și respectarea deplină a Convenției din 1951 privind statutul refugiaților, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la New York din 1967, a obligațiilor legate de accesul la protecție internațională, în special a principiului nereturnării, și a drepturilor fundamentale.
- (11) Sancțiunile pentru infracțiuni ar trebui să fie eficace, disuasive și proporționale. În acest scop, ar trebui stabilite niveluri minime ale duratei maxime a pedepsei cu închisoarea pentru persoanele fizice. Măsurile accesorii sunt adesea eficace și, prin urmare, ar trebui să fie disponibile și în cadrul procedurilor penale. Având în vedere posibilul risc pe care îl pot reprezenta pentru ordinea publică și siguranța publică, resortisanții țărilor terțe care au comis infracțiunile definite în prezenta directivă ar trebui să facă obiectul returnării în conformitate cu Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁵ sau în conformitate cu dreptul intern în cazul în care statele membre s-au prevalat de articolul 2 alineatul (2) litera (b) din directiva respectivă, fie după ce au executat pedeapsa cu închisoarea într-un stat membru, fie în vederea executării pedepsei cu închisoarea sau a unei părți a acesteia într-o țară terță, fără a aduce atingere dispozițiilor mai favorabile aplicabile în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern; în plus, fără a aduce atingere dispozițiilor mai favorabile aplicabile în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern, respectivilor resortisanți ai țărilor terțe ar trebui să li se interzică reintrarea pe teritoriul statelor membre pe o perioadă de timp adecvată, care urmează să fie stabilită de la caz la caz și care poate fi de 10 ani în cazurile cele mai grave. Acest lucru nu trebuie să aducă atingere puterii de apreciere a judecătorilor sau a instanțelor, în cadrul procedurilor penale, de a impune sancțiuni adecvate în cazuri individuale.

⁵ Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, 24.12.2008, p. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

- (12) Evaluarea gravității infracțiunii ar trebui să se extindă și la tentativele de săvârșire a infracțiunii care nu au ca rezultat intrarea neautorizată în Uniune. Tentativele care cauzează decesul unuia sau mai multor resortisanți ai țărilor terțe ar trebui sancționate cu pedepse mai severe decât alte tipuri de tentative. Stabilirea unor norme minime privind nivelul maxim al sancțiunilor la nivelul Uniunii pentru astfel de tentative este justificată și proporțională, având în vedere dimensiunea transnațională a infracțiunii și faptul că tentativa de săvârșire a infracțiunii care conduce la decesul unor resortisanți ai țărilor terțe are aceeași gravitate ca o infracțiune comisă care conduce la deces.
- (13) În cazul în care dreptul intern prevede acest lucru, persoanele juridice ar trebui să răspundă penal pentru facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune. Statele membre al căror drept intern nu prevede răspunderea penală a persoanelor juridice ar trebui să se asigure că sistemele lor de sancțiuni administrative prevăd tipuri și niveluri de sancțiuni eficace, disuasive și proporționale, astfel cum se prevede în prezenta directivă, în vederea atingerii obiectivelor acesteia. Acestea ar trebui să fie însoțite de măsuri accesorii. Pentru a asigura caracterul disuasiv al sancțiunii aplicate cu amenzi penale și de altă natură, ar trebui să se țină seama de situația financiară a persoanelor juridice, avându-se în vedere cifra de afaceri la nivel mondial a persoanelor juridice respective.
- (14) Eficacitatea sancțiunilor impuse în practică ar trebui încurajată prin prevederea unor circumstanțe agravante care să reflecte gravitatea infracțiunii. Circumstanțele mai grave ar trebui să includă situațiile care conduc la alte activități ilegale, cum ar fi exploatarea, inclusiv exploatarea sexuală, instrumentalizarea, deposizarea de documentele de identitate și implicarea în munca ilegală.
- (15) Apropierea și eficacitatea nivelurilor sancțiunilor impuse în practică ar trebui încurajate și cu ajutorul unor circumstanțe atenuante comune care să reflecte contribuția din partea persoanelor fizice sau juridice care au comis o infracțiune menționată în prezenta directivă, prin cooperarea cu autoritățile naționale competente în anchetarea sau depistarea unei astfel de infracțiuni.
- (16) Statele membre ar trebui să stabilească norme privind termenele de prescripție, pentru a avea posibilitatea să combată în mod eficace infracțiunile menționate în prezenta directivă, fără a aduce atingere normelor naționale care nu stabilesc termene de prescripție pentru anchetare, urmărire penală și asigurarea respectării legii.
- (17) Pentru a contracara facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune, este extrem de important să se asigure confiscarea efectivă a produselor infracțiunii, precum și a instrumentelor utilizate pentru săvârșirea infracțiunilor, printre care se numără, de exemplu, ambarcațiuni, motoare și alte vehicule și componente de ambarcațiuni. În acest scop, ar trebui să se utilizeze pe deplin instrumentele existente privind înghețarea și confiscarea produselor și a instrumentelor infracțiunilor, cum ar fi Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁶.
- (18) Având în vedere caracterul transfrontalier al infracțiunilor menționate în prezenta directivă, mobilitatea autorilor actelor ilegale și posibilitatea anchetelor transfrontaliere, este necesar să se stabilească norme privind stabilirea competenței jurisdicționale de către statele membre pentru a contracara aceste fapte în mod eficace.

⁶

Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană (JO L 127, 29.4.2014, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

În cazul tranzitului sau al șederii neautorizate care are loc integral sau parțial pe teritoriul unui stat membru, ar trebui să fie posibil ca un stat membru diferit de statul membru al primei intrări neautorizate să își stabilească competența jurisdicțională. Gravitatea și caracterul transfrontalier al infracțiunilor menționate în prezenta directivă impun stabilirea competenței jurisdicționale nu numai pentru persoanele fizice care sunt resortisanți ai statului membru respectiv, ci și pentru resortisanții țărilor terțe care își au reședința obișnuită pe teritoriul său. Ar trebui să se stabilească competența jurisdicțională asupra persoanelor juridice atunci când acestea sunt stabilite în statul membru în cauză sau în ceea ce privește orice activitate desfășurată integral sau parțial pe teritoriul său. Din aceleași motive, este necesar ca un stat membru să își stabilească competența jurisdicțională asupra infracțiunilor comise la bordul navelor și aeronavelor înmatriculate în statul membru sau care arborează pavilionul acestuia. Statele membre, inclusiv cele diferite de statul în care a avut loc prima intrare neautorizată, ar trebui să își stabilească competența jurisdicțională în ceea ce privește infracțiunile menționate în prezenta directivă atunci când acestea au drept rezultat intrarea, tranzitul sau șederea în statul membru vizat a resortisanților țărilor terțe care fac obiectul infracțiunii.

- (19) În cazul în care se acordă asistență unui resortisant al unei țări terțe pentru a ajunge pe teritoriul unui stat membru, statele membre vizate pot avea posibilitatea de a-și stabili competența jurisdicțională inclusiv în ceea ce privește tentativele, chiar dacă resortisantul țării terțe nu intră pe teritoriul lor. Statele membre ar trebui cel puțin să își stabilească competența jurisdicțională în ceea ce privește tentativa de comitere a unei infracțiuni care a cauzat decesul unui resortisant al unei țări terțe.
- (20) În cazul în care o infracțiune se încadrează în sfera de competență jurisdicțională a mai multor state membre, statele membre în cauză ar trebui să coopereze pentru a stabili care stat membru este cel mai bine plasat pentru a efectua urmărirea penală. În cazul în care autoritățile competente ale statelor membre în cauză decid, în urma cooperării sau a consultărilor directe în temeiul Deciziei-cadru 2009/948/JAI a Consiliului⁷, să centralizeze procedurile penale într-un singur stat membru prin transferul procedurilor penale, pentru transferul respectiv ar trebui utilizat Regulamentul (UE) .../... [*propunerea de regulament privind transferul de proceduri în materie penală*]⁸. În acest scop, ar trebui să fie luate în considerare în mod corespunzător criteriile relevante prevăzute la articolul 5 din regulamentul respectiv. Prioritatea și ponderea acestor criterii ar trebui să se bazeze pe faptele și caracteristicile fiecărui caz în parte.
- (21) Pentru a contracara facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune, ar trebui utilizate atât mecanisme de justiție penală, cât și mecanisme preventive. Prevenirea infracțiunilor menționate în prezenta directivă ar trebui să diminueze necesitatea unui răspuns din partea justiției penale și ar trebui să aducă beneficii mai ample în ceea ce privește reducerea criminalității. Măsurile în acest sens ar trebui să vizeze sensibilizarea publicului și să cuprindă campanii de informare, programe de cercetare și de educare. Acestea ar trebui să se desfășoare în cooperare cu alte state membre, cu agențiile relevante ale Uniunii și cu țările terțe.

⁷ Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale (JO L 328, 15.12.2009, p. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

⁸ COM(2023) 185 final.

- (22) Lipsa resurselor și a competențelor de asigurare a respectării legii la nivelul autorităților naționale care depistează, anchetează, urmăresc penal sau judecă infracțiunile menționate în prezenta directivă creează obstacole în calea prevenirii și sancționării eficace a acestora. Concret, un deficit de resurse poate împiedica autoritățile să ia măsuri sau să le poată limita acțiunile de asigurare a respectării legii, dând posibilitatea infractorilor să se sustragă de la răspundere sau să primească pedepse care nu corespund gravității infracțiunii. Prin urmare, ar trebui stabilite criterii minime privind resursele și competențele de asigurare a respectării legii.
- (23) Funcționarea eficace a lanțului de asigurare a respectării legii depinde de o serie de competențe specializate. Complexitatea provocărilor generate de facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune, precum și natura acestor infracțiuni necesită o abordare multidisciplinară, un nivel ridicat de cunoștințe juridice, expertiză tehnică și sprijin financiar, precum și un nivel ridicat de formare și de specializare în cadrul tuturor autorităților competente relevante. Statele membre ar trebui să asigure o formare adecvată pentru funcția persoanelor care depistează, anchetează, urmăresc penal sau judecă infracțiuni legate de facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune.
- (24) Pentru a reuși să asigure respectarea legii, statele membre ar trebui să pună la dispoziție instrumente eficace de anchetare a infracțiunilor menționate în prezenta directivă, cum ar fi cele incluse în dreptul lor intern pentru combaterea criminalității organizate sau a altor infracțiuni grave, printre care se numără de exemplu interceptarea comunicațiilor, supravegherea sub acoperire, inclusiv supravegherea electronică, monitorizarea conturilor bancare și alte instrumente de investigare financiară. Aceste instrumente ar trebui aplicate în conformitate cu principiul proporționalității și cu respectarea deplină a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În conformitate cu dreptul intern, natura și gravitatea infracțiunilor investigate ar trebui să justifice utilizarea acestor instrumente de anchetă. Dreptul la protecția datelor cu caracter personal ar trebui să fie respectat.
- (25) Conținutul online care constituie sau facilitează infracțiunile menționate în prezenta directivă, în special furnizarea de asistență sau instigarea publică la intrarea, tranzitul și șederea neautorizate în UE prin intermediul internetului, va face obiectul unor măsuri în temeiul Regulamentului (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului⁹ în ceea ce privește conținutul ilegal.
- (26) Pentru a combate în mod eficient facilitarea intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune, este necesar ca autoritățile competente ale statelor membre să colecteze date exacte, coerente și comparabile privind amploarea și tendințele infracțiunilor menționate în prezenta directivă, eforturile de combatere a acestora și rezultatele aferente. Statele membre ar trebui să colecteze și să raporteze Comisiei date statistice relevante privind infracțiunile respective. Comisia ar trebui să evalueze și să publice periodic rezultatele pe baza datelor transmise de statele membre. Statele membre ar trebui, de asemenea, să colecteze și să disemineze periodic date și informații statistice privind aplicarea prezentei directive, pentru a putea fi monitorizată punerea sale în aplicare. Datele și informațiile statistice ar trebui să poată fi comparate între statele membre și să fie colectate pe baza unor standarde minime comune.

⁹ Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale) (JO L 277, 27.10.2022, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

- (27) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume stabilirea unor norme minime pentru prevenirea și combaterea facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate în Uniune, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, prevăzut la același articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului respectiv.
- (28) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special respectarea și protejarea demnității umane, dreptul la integritate al persoanei, interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, dreptul la libertate și securitate, drepturile copilului, libertatea de asociere, dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, precum și interzicerea *ne bis in idem*.
- (29) Prezenta directivă urmărește modificarea și extinderea dispozițiilor Directivei 2002/90/CE și a Deciziei-cadru 2002/946/JAI. Având în vedere că modificările care urmează a fi efectuate au caracter semnificativ, ar trebui ca Directiva 2002/90/CE și Decizia-cadru 2002/946/JAI, pentru mai multă claritate, să fie înlocuite în întregime în ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie.
- (30) Prezenta directivă nu aduce atingere aplicării Directivei 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁰, și nici Acordului privind retragerea Regatului Unit din UE¹¹.
- (31) Irlanda participă la prezenta directivă, în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din Protocolul nr. 19 privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Decizia 2002/192/CE a Consiliului¹².
- (32) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale. Deoarece prezenta directivă constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen, Danemarca trebuie să decidă, în conformitate cu articolul 4 din protocolul respectiv, în termen de șase luni de la data la care Consiliul decide cu privire la prezenta directivă, dacă o va pune în aplicare în dreptul său intern.

¹⁰ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, 30.4.2004, p. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

¹¹ Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, 2019/C 384 I/01 (JO C 384 I, 12.11.2019, p. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2019\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2019(3)/oj)).

¹² Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 64, 7.3.2002, p. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

- (33) În ceea ce privește Islanda și Norvegia, prezenta directivă constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în sensul Acordului încheiat de Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind asocierea acestora din urmă la implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen¹³, care intră sub incidența articolului 1 punctul A din Decizia 1999/437/CE a Consiliului¹⁴.
- (34) În ceea ce privește Elveția, prezenta directivă constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în sensul Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen¹⁵, care intră sub incidența articolului 1 punctul A din Decizia 1999/437/CE a Consiliului, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/146/CE a Consiliului¹⁶.
- (35) În ceea ce privește Liechtensteinul, prezenta directivă constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în sensul Protocolului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în practică, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen¹⁷, care intră sub incidența articolului 1 punctul A din Decizia 1999/437/CE a Consiliului, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/350/UE a Consiliului¹⁸.
- (36) În ceea ce privește Ciprul, Bulgaria și România, prezenta directivă constituie un act care se întemeiază pe acquis-ul Schengen sau care se raportează la acesta în sensul articolului 3 alineatul (1) din Actul de aderare din 2003 și, respectiv, al articolului 4 alineatul (1) din Actul de aderare din 2005,

¹³ JO L 176, 10.7.1999, p. 36, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

¹⁴ Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

¹⁵ JO L 53, 27.2.2008, p. 52.

¹⁶ Decizia 2011/350/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne și circulația persoanelor (JO L 160, 18.6.2011, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

¹⁷ JO L 160, 18.6.2011, p. 21.

¹⁸ Decizia 2011/350/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne și circulația persoanelor (JO L 160, 18.6.2011, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiect

Prezenta directivă stabilește norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domeniul facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate a resortisanților țărilor terțe, precum și măsuri de prevenire și combatere a comiterii unor astfel de infracțiuni.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „resortisant al unei țări terțe” înseamnă orice persoană care nu este cetățean al Uniunii, în sensul articolului 20 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și nu beneficiază de dreptul la liberă circulație în temeiul dreptului Uniunii, astfel cum este definit la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁹;
2. „minor neînsoțit” înseamnă un resortisant al unei țări terțe cu vârsta mai mică de 18 ani care sosește pe teritoriul statelor membre neînsoțit de un adult responsabil de acesta în temeiul dreptului sau al practicii statului membru în cauză și atât timp cât nu este efectiv în îngrijirea unei astfel de persoane, inclusiv un minor care este lăsat neînsoțit după intrarea sa pe teritoriul statelor membre;
3. „persoană juridică” înseamnă orice entitate juridică care deține acest statut în temeiul legislației naționale aplicabile, cu excepția statelor sau a organismelor publice care exercită prerogative de putere publică și a organizațiilor internaționale publice.

Articolul 3

Infracțiuni

- (1) Statele membre se asigură că asistarea intenționată a unui resortisant al unei țări terțe în vederea intrării, a tranzitării sau a șederii pe teritoriul oricărui stat membru cu încălcarea dreptului relevant al Uniunii sau a legislației statului membru în cauză referitoare la intrarea, tranzitul și șederea resortisanților țărilor terțe constituie infracțiune în cazul în care:
 - (a) persoana care săvârșește fapta solicită, primește sau acceptă, direct sau indirect, un beneficiu financiar sau material sau o promisiune în acest sens ori săvârșește fapta cu scopul de a obține un astfel de beneficiu sau
 - (b) există o probabilitate ridicată să cauzeze vătămări grave unei persoane.
- (2) Statele membre se asigură că instigarea publică a resortisanților țărilor terțe în vederea intrării, a tranzitării sau a șederii pe teritoriul oricărui stat membru cu încălcarea dreptului relevant al Uniunii sau a legislației statului membru în cauză

¹⁹ Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO L 077, 23.3.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

referitoare la intrarea, tranzitul și șederea resortisanților țărilor terțe constituie infracțiune.

Articolul 4

Infracțiuni în formă agravată

Statele membre se asigură că fapta menționată la articolul 3 constituie infracțiune în formă agravată în cazul în care:

- (a) infracțiunea a fost săvârșită în cadrul unei organizații criminale în sensul Deciziei-cadru 2008/841/JAI a Consiliului²⁰;
- (b) infracțiunea a cauzat, în mod deliberat sau din neglijență gravă, vătămarea gravă sau punerea în pericol a vieții resortisanților țărilor terțe care au făcut obiectul infracțiunii;
- (c) infracțiunea a fost săvârșită prin comiterea unor acte grave de violență;
- (d) resortisanții țărilor terțe care au făcut obiectul infracțiunii erau deosebit de vulnerabili, inclusiv minori neînsoțiți;
- (e) infracțiunea a cauzat decesul resortisanților țărilor terțe care au făcut obiectul infracțiunii.

Articolul 5

Instigare, complicitatea și tentativa

Statele membre se asigură că instigarea, complicitatea și tentativa de a săvârși oricare dintre infracțiunile menționate la articolul 3 alineatul (1) și la articolul 4 se pedepsesc ca infracțiuni.

Articolul 6

Sanțiuni aplicabile persoanelor fizice

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura aplicabilitatea unor sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive în ceea ce privește infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5.
- (2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 3 se sancționează cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin trei ani.
- (3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 4 literele (a)-(d) se sancționează cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin zece ani.
- (4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 4 litera (e), inclusiv tentativele de săvârșire a infracțiunii menționate la dispoziția respectivă, se sancționează cu o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin cincisprezece ani.

²⁰ Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate (JO L 300, 11.11.2008, p. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

- (5) Pe lângă sancțiunile penale impuse în conformitate cu alineatele (1)-(4), statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele fizice care au fost condamnate pentru săvârșirea uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5 pot face obiectul unor sancțiuni sau măsuri penale sau de altă natură impuse de o autoritate competentă printre care se numără:
- (a) retragerea permiselor sau a autorizațiilor de exercitare a activităților care au condus la săvârșirea infracțiunii sau interdicția de a exercita, direct sau printr-un intermediar, activitatea profesională în exercitarea căreia a fost săvârșită infracțiunea;
 - (b) returnarea după executarea pedepsei într-un stat membru sau pentru executarea pedepsei impuse sau a unei părți a acesteia în țara terță de returnare, fără a aduce atingere dispozițiilor mai favorabile care pot fi aplicabile în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern;
 - (c) interdicția de intrare și de ședere pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă adecvată de maximum zece ani, fără a aduce atingere dispozițiilor mai favorabile care pot fi aplicabile în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern;
 - (d) excluderea de la accesul la fonduri publice, inclusiv de la proceduri de achiziții, de la granturi și de la concesiuni;
 - (e) amenzi;
 - (f) înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea infracțiunii și a instrumentelor utilizate pentru săvârșirea acesteia, în conformitate cu Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului²¹.

Articolul 7

Răspunderea persoanelor juridice

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că se poate antrena răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5 care au fost săvârșite în beneficiul lor de către orice persoană, acționând în nume propriu sau în calitate de membru al unui organism al persoanei juridice în cauză, care are o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice respective, pe baza:
- (a) unei împuterniciri din partea persoanei juridice;
 - (b) unei competențe de a lua decizii în numele persoanei juridice;
 - (c) unei competențe de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.
- (2) Statele membre adoptă, de asemenea, măsurile necesare pentru a se asigura că se poate antrena răspunderea unei persoane juridice atunci când lipsa supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) a făcut posibilă săvârșirea infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5 în beneficiul persoanei juridice respective de către o persoană aflată sub autoritatea sa.
- (3) Răspunderea unei persoane juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) nu exclude procedurile penale împotriva persoanelor fizice care sunt implicate în infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5 în calitate de autori, instigatori sau complici.

²¹ Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană (JO L 127, 29.4.2014, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

Articolul 8

Sanctiuni aplicabile persoanelor juridice

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că o persoană juridică căreia i s-a antrenat răspunderea în temeiul articolului 7 face obiectul unor sancțiuni eficace, proporționale și disuasive.
- (2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că sancțiunile sau măsurile aplicabile persoanelor juridice cărora li s-a antrenat răspunderea în temeiul articolului 7 pentru infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5 pot să includă:
 - (a) amenzi penale sau de altă natură;
 - (b) excluderea de la dreptul de a beneficia de prestații, ajutoare sau subvenții publice;
 - (c) excluderea temporară sau permanentă de la accesul la fonduri publice, inclusiv de la proceduri de achiziții, granturi și concesiuni;
 - (d) interzicerea temporară sau permanentă a exercitării de activități comerciale;
 - (e) plasarea sub supraveghere judiciară;
 - (f) lichidarea judiciară;
 - (g) închiderea temporară sau permanentă a unităților care au fost utilizate la săvârșirea infracțiunii;
 - (h) retragerea permiselor și a autorizațiilor de desfășurare a activităților care au condus la săvârșirea infracțiunii;
 - (i) înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea infracțiunii și a instrumentelor utilizate pentru aceasta, în conformitate cu Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului²².
- (3) Cuantumul amenzilor penale sau de altă natură trebuie să fie proporțional cu gravitatea comportamentului și cu circumstanțele individuale, financiare și de altă natură ale persoanei juridice în cauză. Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că nivelul maxim al acestor amenzi nu este mai mic de:
 - (a) 3 % din cifra de afaceri totală la nivel mondial a persoanei juridice în cauză, înregistrată fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea, fie în exercițiul financiar care precedă decizia de aplicare a amenzii, pentru infracțiunile menționate la articolul 3;
 - (a) 5 % din cifra de afaceri totală la nivel mondial a persoanei juridice în cauză, înregistrată fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea, fie în exercițiul financiar care precedă decizia de aplicare a amenzii, pentru infracțiunile menționate la articolul 4 literele (a)-(d);
 - (a) 6 % din cifra de afaceri totală la nivel mondial a persoanei juridice în cauză, înregistrată fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea, fie în exercițiul financiar care precedă decizia de aplicare a amenzii, pentru infracțiunile menționate la articolul 4 litera (e).

²²

Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană (JO L 127, 29.4.2014, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj>).

- (4) Atunci când prevăd amenzi penale sau de altă natură în temeiul alineatului (3), statele membre pot stabili norme aplicabile în cazurile în care nu se poate determina cuantumul amenzii pe baza cifrei de afaceri totale la nivel mondial înregistrate de persoana juridică în cauză în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea sau în exercițiul financiar care precedă decizia de aplicare a amenzii.

Articolul 9

Circumstanțe agravante

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele circumstanțe pot fi considerate circumstanțe agravante în ceea ce privește infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5:

- (a) infracțiunea a fost săvârșită de un funcționar public în exercitarea atribuțiilor sale;
- (b) infracțiunea a implicat sau a condus la implicarea unor resortisanți ai țărilor terțe care au făcut obiectul infracțiunii într-o angajare ilegală, astfel cum se menționează în Directiva 2009/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului²³;
- (c) autorul infracțiunii a fost anterior condamnat definitiv pentru infracțiuni de aceeași natură în temeiul articolului 3, 4 sau 5;
- (d) infracțiunea a implicat sau a condus la exploatarea sau instrumentalizarea unui resortisant al unei țări terțe care a făcut obiectul infracțiunii;
- (e) depozitarea resortisanților țărilor terțe care au făcut obiectul infracțiunii de documentele lor de identitate sau de călătorie;
- (f) infracțiunea a fost săvârșită în timpul purtării unei arme de foc.

Articolul 10

Circumstanțe atenuante

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5, se poate considera circumstanță atenuantă faptul că autorul infracțiunii furnizează autorităților competente informații pe care acestea nu le-ar fi putut obține altfel, ajutându-le:

- (a) să identifice sau să aducă în fața justiției alți infractori sau
- (b) să găsească dovezi.

Articolul 11

Termene de prescripție pentru infracțiuni

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a prevedea un termen de prescripție care să permită investigarea, urmărirea penală, judecarea și pronunțarea unor hotărâri judecătorești în cazul infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5 într-un termen

²³ Directiva 2009/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile și măsurile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 168, 30.6.2009, p. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj>).

suficient după săvârșirea acestor infracțiuni pentru ca infracțiunile respective să poată fi abordate în mod eficace.

- (2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite anchetarea, urmărirea penală, judecarea și pronunțarea unei hotărâri judecătorești:
 - (a) în cazul infracțiunilor menționate la articolul 3, într-un interval de cel puțin șapte ani de la data săvârșirii infracțiunii;
 - (b) în cazul infracțiunilor menționate la articolul 4 literele (a)-(d), într-un interval de cel puțin zece ani de la data săvârșirii infracțiunii;
 - (c) în cazul infracțiunilor menționate la articolul 4 litera (e), inclusiv al tentativelor de a săvârși infracțiunea menționată la articolul 4 litera (e), într-un interval de cel puțin cincisprezece ani de la data săvârșirii infracțiunii.
- (3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite executarea:
 - (a) unei pedepse cu închisoarea în cazul unei infracțiuni, aplicată în urma unei condamnări definitive pentru o infracțiune menționată la articolul 3, într-un interval de cel puțin șapte ani de la data condamnării definitive;
 - (b) unei pedepse cu închisoarea în cazul unei infracțiuni, aplicată în urma unei condamnări definitive pentru o infracțiune menționată la articolul 4 literele (a)-(d), într-un interval de cel puțin zece ani de la data condamnării definitive;
 - (c) unei pedepse cu închisoarea în cazul unei infracțiuni, aplicată în urma unei condamnări definitive pentru o infracțiune menționată la articolul 4 litera (e), inclusiv pentru tentativele de a săvârși infracțiunea menționată la articolul 4 litera (e), într-un interval de cel puțin cincisprezece ani de la data condamnării definitive.
- (4) Prin derogare de la alineatele (2) și (3), statele membre pot stabili un termen de prescripție mai scurt, cu condiția ca termenul să poată fi întrerupt sau suspendat în cazul anumitor acte. Acest termen nu trebuie să fie mai scurt de:
 - (a) cinci ani în cazul infracțiunilor menționate la articolul 3;
 - (b) opt ani în cazul infracțiunilor menționate la articolul 4 literele (a)-(d);
 - (c) zece ani în cazul infracțiunilor menționate la articolul 4 litera (e), inclusiv al tentativelor de săvârșire a infracțiunilor menționate la articolul 4 litera (e).

Articolul 12

Competență jurisdicțională

- (1) Fiecare stat membru își stabilește competența în privința unei infracțiuni menționate la articolele 3, 4 și 5 în cazul în care infracțiunea:
 - (a) este săvârșită, în totalitate sau parțial, pe teritoriul său;
 - (b) este comisă de unul dintre resortisanții săi sau de un resortisant al unei țări terțe care își are reședința obișnuită pe teritoriul său;
 - (c) este săvârșită în beneficiul unei persoane juridice
 - (i) cu sediul pe teritoriul său;
 - (ii) în ceea ce privește orice activitate desfășurată integral sau parțial pe teritoriul său;

(d) este săvârșită la bordul unei nave sau aeronave înmatriculate în statul membru respectiv sau care arborează pavilionul acestuia;

(e) are drept rezultat intrarea, tranzitul sau șederea pe teritoriul statului membru respectiv a resortisanților țărilor terțe care au făcut obiectul infracțiunii.

(2) Statele membre își stabilesc competența jurisdicțională asupra tentativelor de a comite o infracțiune menționată la articolul 4 litera (e) în cazul în care comportamentul respectiv ar fi constituit o infracțiune pentru care competența jurisdicțională ar fi fost stabilită în temeiul alineatului (1).

(3) Pentru urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5 săvârșite în afara teritoriului unui stat membru, fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că niciuna dintre următoarele condiții nu se aplică competenței sale jurisdicționale:

(a) faptele constituie infracțiune în locul în care au fost săvârșite;

(b) urmărirea penală poate fi inițiată numai în urma transmiterii de informații de către statul în care a fost săvârșită infracțiunea.

(4) În cazul în care o infracțiune menționată la articolele 3, 4 și 5 se încadrează în competența jurisdicțională a mai multor state membre, statele membre respective cooperează pentru a stabili statul membru care urmează să desfășoare procedurile penale. Atunci când este cazul și în conformitate cu articolul 12 din Decizia-cadru 2009/948/JAI, chestiunea se transmite către Eurojust.

Articolul 13

Prevenire

(1) Statele membre iau măsurile corespunzătoare, cum ar fi campanii de informare și de sensibilizare și programe de cercetare și de educare, pentru a sensibiliza publicul și a reduce comiterea infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5.

(2) După caz, statele membre iau măsurile necesare pentru a desfășura activitățile menționate la alineatul (1) în cooperare cu alte state membre, cu agențiile relevante ale Uniunii și cu țări terțe.

Articolul 14

Resurse

Statele membre se asigură că autoritățile naționale competente pentru depistarea, anchetarea, urmărirea penală sau judecarea infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5 dispun de suficient personal calificat și de suficiente resurse financiare, tehnice și tehnologice necesare pentru îndeplinirea eficace a funcțiilor lor legate de punerea în aplicare a prezentei directive.

Articolul 15

Formare

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura resurse adecvate și furnizarea de formare specializată la intervale regulate pentru membrii autorităților de aplicare a legii, pentru sistemul judiciar și pentru personalul autorităților însărcinate cu anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5.

- (2) Fără a aduce atingere independenței sistemului judiciar, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că judecătorii, procurorii, personalul autorităților de aplicare a legii și personalul judiciar, precum și personalul autorităților competente implicat în proceduri și anchete penale, beneficiază de formare specializată periodică în ceea ce privește obiectivele prezentei directive.

Articolul 16

Instrumente de anchetă

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că sunt disponibile instrumente de anchetă eficace și proporționale pentru anchetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5. După caz, aceste instrumente includ instrumente speciale de anchetă, cum ar fi cele utilizate în combaterea criminalității organizate sau a altor cazuri de criminalitate gravă.

Articolul 17

Colectarea datelor și statistici

- (1) Statele membre colectează date statistice defalcate în funcție de tipul infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5.
- (2) Datele statistice menționate la alineatul (1) cuprind cel puțin următoarele elemente:
- (a) numărul de resortisanți ai țărilor terțe care au făcut obiectul infracțiunii, defalcați în funcție de cetățenie, sex și vârstă (copil/adult);
 - (b) durata medie a anchetării penale a cazurilor;
 - (c) numărul de persoane fizice urmărite penal pentru infracțiunile menționate în prezenta directivă, defalcate în funcție de sex și cetățenie;
 - (d) numărul de persoane juridice urmărite penal pentru infracțiunile menționate în prezenta directivă, defalcate în funcție de locul sediului social;
 - (e) numărul de decizii ale serviciilor de urmărire penală, defalcate în funcție de tipul deciziei (de urmărire penală sau de neîncepere a urmăririi penale);
 - (f) numărul de hotărâri judecătorești definitive, defalcate în funcție de tipul hotărârii (condamnare, achitare, respingere pe fond sau nu, inclusiv soluționări care nu au presupus un proces);
 - (g) numărul de persoane fizice condamnate pentru infracțiunile menționate în prezenta directivă, defalcate în funcție de sex și cetățenie;
 - (h) numărul de persoane fizice care au făcut obiectul sancțiunilor, defalcate în funcție de tipul și nivelul pedepsei (închisoare, amenzi, altele), de sex și de cetățenie;
 - (i) numărul de persoane juridice condamnate pentru infracțiunile menționate în prezenta directivă și sancționate;
 - (j) numărul de persoane juridice sancționate, defalcate în funcție de locul sediului social și de tipul sancțiunii (amenzi, altele);
 - (k) durata medie a procedurilor judiciare desfășurate în cauzele în primă instanță, în a doua instanță și în recurs.

- (3) Statele membre publică anual, până la data de 1 iulie a fiecărui an, datele statistice menționate la alineatul (2) pentru anul precedent, într-un format prelucrabil automat și defalcate, și informează Comisia în acest sens.

Articolul 18

Înlocuirea Directivei 2002/90/CE și a Deciziei-cadru 2002/946/JAI

- (1) Directiva 2002/90/CE și Decizia-cadru 2002/946/JAI se înlocuiesc în ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în cauză în ceea ce privește data transunerii instrumentelor respective în dreptul intern.
- (2) În ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, trimerile la Directiva 2002/90/CE și la Decizia-cadru 2002/946/JAI se interpretează ca trimeri la prezenta directivă.

Articolul 19

Transpunere

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până cel târziu la [un an de la intrarea în vigoare a prezentei directive]. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.
- (2) Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele conțin o trimer la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimer la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimeri.
- (3) Statele membre comunică Comisiei textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 20

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 21

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președinta*

*Pentru Consiliu,
Președintele*